



**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL S. G. 2016-02-26 GAUTO PRAŠYMO**

2016 m. balandžio 13 d. Nr. S-75 (7-297/2015)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosylienės
Jūratei Dalmantaitei

sekretoriaujant
šalims nedalyvaujant

2016 m. kovo 22 d. išnagrinęjusi S. G. (toliau – Pareiškėjas) 2016-02-26 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015-12-07 sprendimui Nr. (20.16-06)-331- (registruota VMI 2015-12-07 Nr. 331A-9390) (toliau – Inspekcijos 2015-12-07 sprendimas) apskūsti, n u s t a t ė :

Pareiškėjas Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašo atnaujinti skundo, paduoto 2016-02-11, terminą, nes skundas dėl permokos grąžinimo buvo pasirašytas, nuskenuotas ir pateiktas elektroniniu būdu.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas Komisijai elektroniniu paštu per Inspekciją 2015-12-11 pateikė skundą dėl Inspekcijos 2015-12-07 sprendimo (Komisijoje gautas 2015-12-17).

Kadangi Pareiškėjo skundas Komisijai buvo nepasirašytas ir jame nebuvo nurodytas reikalavimas, atitinkantis Komisijos kompetenciją, vadovaudamasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 153 str. 5 ir 6 dalimis, Komisija 2016-01-08 raštu Nr. 5-17 (7-297/2015) nustatė Pareiškėjui 15 dienų terminą įvykdyti nurodytus reikalavimus, t. y. pateikti pasirašytą skundą ir jame nurodyti reikalavimą, atitinkantį Komisijos kompetenciją. Taip pat minėtame rašte Pareiškėjui buvo išaiškinta, jog nepašalinus nurodytų trūkumų, remiantis MAĮ 153 str. 6 dalimi, skundas bus laikomas nepaduotu ir grąžintas Pareiškėjui.

Pareiškėjas per MAĮ 153 str. 6 dalyje nustatytą terminą skundo trūkumų nepašalino ir Komisijai nepateikė pasirašyto skundo su jame nurodytu reikalavimu, atitinkančiu Komisijos kompetenciją, todėl Komisija 2016-02-09 protokoliniu sprendimu Nr. PP-50 (7-297/2015) Pareiškėjo 2015-12-11 skundą Komisijai laikė nepaduotu ir grąžino Pareiškėjui. Komisija 2016-02-10 raštu Nr. 5-117 (7-297/2015) išsiuntė Pareiškėjui minėtą protokolinį sprendimą ir skundą. Minėtame rašte Pareiškėjui buvo išaiškinta jo teisė apskūsti Komisijos 2016-02-09 protokolinį sprendimą Nr. PP-50 (7-297/2015) Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Taigi Pareiškėjo 2015-12-11 skundo (pateikto Komisijai 2015-12-11) priėmimo klausimas išspręstas Komisijos 2016-02-09 protokoliniu sprendimu Nr. PP-50 (7-297/2015), t. y. skundas laikytas nepaduotu ir gražintas Pareiškėjui. Pareiškėjas minėto Komisijos protokolinio sprendimo neskundė, tačiau 2015-12-11 skundą, jau pasirašytą, vėl pateikė Komisijai (Komisijoje gautas 2016-02-11).

Komisija 2016-02-23 protokoliniu sprendimu Nr. PP-59 (7-297/2015) sprendė Pareiškėjo skundo, Komisijai pateikto 2016-02-11, priėmimo ir išnagrinėjimo klausimą ir nustatė, kad Pareiškėjo skundas, pateiktas 2016-02-11, Komisijai dėl Inspekcijos 2015-12-07 sprendimo paduotas praleidus MAĮ 152 str. 2 dalyje įtvirtintą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą. Kadangi Pareiškėjas neprašė atnaujinti skundo padavimo termino, pagal MAĮ 152 str. 5 dalį Komisija skundą laikė nepaduotu ir gražino jį Pareiškėjui. Komisija taip pat nurodė, kad Pareiškėjas turi teisę Komisijai paduoti prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą, nurodydamas priežastis, dėl kurių terminas buvo praleistas (MAĮ 152 str. 3 d.), ir pateikdamas nurodytas priežastis patvirtinančius įrodymus.

Kaip minėta, Pareiškėjas pateikė 2016-02-26 prašymą atnaujinti skundo, paduoto Komisijai 2016-02-11, padavimo terminą, tačiau skundo padavimo praleidimo priežasčių nenurodė, tik paaiškino, kad teikia pasirašytą skundą.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjo prašymas atnaujinti skundo, paduoto Komisijai 2016-02-11, padavimo terminą Inspekcijos 2015-12-07 sprendimui apskūsti atmestinas.

Skundo dėl mokesčio ginčo padavimo terminą reglamentuoja MAĮ 152 straipsnis, pagal kurio 2 dalį skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokesčio ginčo priimti pasibaigimo dienos.

Komisija akcentuoja, kad MAĮ numatytas trumpas terminas skundui paduoti įpareigoja asmenis savo procesinėmis teisėmis naudotis itin operatyviai, atidžiai, rūpestingai bei sąžiningai, nes priešingu atveju jų teisė pateikti skundą nebus ginama. Vadovaujantis MAĮ 152 str. 3 dalimi, mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Iš šio teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti, yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo mokesčių administratoriaus sprendimo. Ir tokios svarbios priežastys, kaip 2008-02-21 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-261-115/2008 akcentavo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) teisėjų kolegija, turėjo egzistuoti iki šio termino pasibaigimo.

MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tai ikiteisminei mokesčių ginčą nagrinėjančiai institucijai (nagrinėjamu atveju – Komisijai) įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė (MAĮ 152 str. 3 d.). Teismų praktikoje svarbiomis termino praleidimo priežastimis yra pripažįstamos tokios aplinkybės, kurios asmeniui sudaro kliūtis laiku įgyvendinti savo valią atlikti tam tikrus veiksmus. Paprastai tokios aplinkybės yra objektyvaus pobūdžio ir nepriklauso nuo asmens valios, pavyzdžiui, fizinio asmens sunki liga, kitų asmenų veikla, ribojanti asmens veiksmų laisvę, valią, neraštingumas ir pan. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, taip pat, ar po to, kai minėtos aplinkybės išnyko, asmuo kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (*LVAT 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-757/2010, 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-573/2007*). Vadovaujantis LVAT praktika, pripažįstant termino praleidimo priežastis svarbiomis, būtina vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas nagrinėjamu atveju Komisijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (*LVAT 2011-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶ – 2218/2011, 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶ – 1154/10*).

Iš bylos medžiagos matyti, kad Inspekcijos 2015-12-07 sprendimas Pareiškėjui *Mano VMI* portale patalpintas 2015-12-07. Su skundžiamu Inspekcijos sprendimu Pareiškėjas susipažino tą pačią dieną. Taigi terminas minėtam Inspekcijos sprendimui apskūsti skaičiuojamas nuo 2015-12-08 ir pasibaigia 2015-12-28 (imtinai). Pareiškėjas skundą Komisijai pateikė 2016-02-11, t. y. praleidęs skundo dėl Inspekcijos 2015-12-07 sprendimo padavimo terminą. Dėl šių aplinkybių ginčo byloje nėra, todėl jos laikytinos nustatytomis. Pareiškėjas pateikė 2016-02-26 prašymą atnaujinti skundo, paduoto Komisijai 2016-02-11, padavimo terminą, tačiau, kaip minėta, skundo padavimo praleidimo priežasčių nenurodė, tik paaiškino, kad teikia pasirašytą skundą.

Taigi Komisija spręs, ar Pareiškėjo nurodytos aplinkybės, jog jis (Pareiškėjas) teikia pasirašytą skundą, laikytinos svarbiomis, kurios faktiškai apsunkino ar apribojo Pareiškėjo galimybes pasinaudoti savo teisėmis, nesant jo paties nerūpestingumo ar aplaidumo, susijusio su termino praleidimu.

Komisija pažymi, kad skundo pasirašymas yra vienas iš skundo turinio privalomų reikalavimų (MAĮ 153 str. 2 d.), todėl Pareiškėjo nurodytos aplinkybės dėl skundo pasirašymo Komisija neturi pagrindo vertinti kaip svarbios skundo padavimo termino praleidimo priežasties. Pareiškėjas nenurodė jokių argumentų, kodėl skundo pasirašymą laiko aplinkybe, objektyviai sutrukdžiusia laiku pateikti skundą Komisijai. Kadangi Pareiškėjas nenurodė Komisijai jokių kitų skundo padavimo termino praleidimo priežasčių, o Pareiškėjo nurodyta aplinkybė dėl skundo pasirašymo negali būti laikoma svarbi priežastis, dėl kurios terminas buvo praleistas, Komisija daro išvadą, kad Pareiškėjo skundo padavimo termino praleidimo priežastys yra subjektyvaus pobūdžio, t. y. priklausė nuo Pareiškėjo valios (Pareiškėjo neveikimas). Nors nagrinėjamu atveju sprendžiamas Pareiškėjo skundo, pateikto Komisijai 2016-02-11, padavimo termino atnaujinimo klausimas, tačiau tai, jog Pareiškėjas yra (buvo) pasyvus, neveiklus ir neefektyviai veikiantis mokesčių mokėtojas gindamas savo teises, rodo ir Pareiškėjo veiksmai, teikiant pirminį skundą, Komisijai pateiktą 2015-12-11. Kaip nurodyta šio sprendimo nustatomojoje dalyje, kadangi Pareiškėjas neištaisė pirminio skundo, pateikto Komisijai 2015-12-11, trūkumų, t. y. skundo nepasirašė ir jame nenurodė reikalavimo, atitinkančio Komisijos kompetenciją, šio Pareiškėjo skundo priėmimo klausimas išspręstas Komisijos 2016-02-09 protokoliniu sprendimu Nr. PP-50 (7-297/2015), t. y. skundas laikytas nepaduotu ir grąžintas Pareiškėjui. Pareiškėjas, net ir žinodamas skundo trūkumų neištaisymo pasekmes (*skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį padavusiam mokesčių mokėtojui*), Komisijai nepateikė skundo, atitinkančio MAĮ 153 str. 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus skundo mokestiniame ginče turiniui, taip pat neskundė Komisijos 2016-02-09 protokolinio sprendimo Nr. PP-50 (7-297/2015), kuriuo Pareiškėjo skundas laikytas nepaduotu ir jam grąžintas. Tokie Pareiškėjo veiksmai (*Komisijos 2016-01-08 rašte Nr. 5-17 (7-297/2015) nurodytų reikalavimų ištaisyti pirminio skundo trūkumus ignoravimas; Komisijos 2016-02-09 protokolinio sprendimo Nr. PP-50 (7-297/2015) neapskundimas; nagrinėjamu atveju – nenurodant jokių paaiškinimų dėl skundo padavimo termino praleidimo, tik nurodant, kad jis pasirašytas*), Komisijos nuomone, negali būti vertinami kaip atsakingi, rūpestingi ir sąžiningi.

LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad subjektyvaus pobūdžio priežastys nepripažįstamos pagrindu atnaujinti praleistą terminą. Tokios priežastys kaip neapsisprendimas, patiklumas, neryžtingumas, neatsakingumas, nerūpestingumas yra akivaizdžiai subjektyvaus pobūdžio ir negali būti pripažįstamos svarbiomis, sprendžiant praleisto termino atnaujinimo klausimą (*pavyzdžiui, LVAT 2009-12-24 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1527/2009*). Dėl išdėstytų priežasčių, konstatuotina, kad Pareiškėjo prašymas atnaujinti skundo dėl Inspekcijos 2015-12-07 sprendimo padavimo terminą yra atmestinas nenustačius svarbių priežasčių, dėl kurių šis terminas buvo praleistas. Pareiškėjo skundas laikytinas nepaduotu ir grąžintinas Pareiškėjui (MAĮ 152 str. 5 d.).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

Neatnaujinti praleisto termino Pareiškėjo skundai dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2015-12-07 sprendimo Nr. (20.16-06)-331- (registruota VMI 2015-12-07 Nr. 331A-9390) paduoti ir Pareiškėjo skundą jam grąžinti.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 32 str. 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene